

מקור

מס' 124753

שנה לאין קץ (מאת משה זנדברג): הוצאת יד ושם, 92 עמ' כיום משה גוסי טאב זנדברג בן ה-40 הוא איש חשוב ונכבד. הוא יושב במשרד המרחח ב' קריה הירושלמית, וממלא את התפקיד של הממונה על תקציב המדינה ויועצו הכלכלי של שר-האוצר.

לפני 22 שנה זה היה אחרת. אז הוא היה מס' 124753 במחנה-הריכוז דכאו, וכל מטרתו בחיים היתה "כיצד להשיג קצת יותר אוכל וכיצד לקבל פחות מכות".

תחרות פינג'פונג. הכל התחיל ביום חורף בשנת 1944, כאשר הגרמנים כבשו את הונגריה. אם כי

זנדברג

הונגריה, למרות 28 הבארונים היהודיים שלה, הצטיינה בח' קיקת חוקים אנטי-יהודיים עוד לפני הגרמנים, הרי היו רדיפות היהודים עד אז מובבלות להטרי-דה כלכלית וגיוס ל-פלוגות-עבודה צבאי-יות.

זנדברג, בנו של יצואן פירות בעיר-רה הונגריה, לא

חש בכל זאת, הוא היה תלמיד שנה אחר-נה של בית-הספר התיכון, שעיסוקו החביב היה גניבת עיתוני המפלגה הנאצית ההונג-גרית (מפלגת צלב החץ) מבתי-הקפה של העיריה.

כל זה השתנה עם הכיבוש הגרמני. בדיוק באותו יום עוד ייצג זנדברג את עירו בתחרות פינג'פונג בינעירונית, אך למחרת כבר נלקח לעבודת-כפייה הונגרית שהסתיימה בהעברה לידי הגרמנים.

דמויות של כושי. בכאן עבד זנר-ברג בבניית כנישילוח לסילים גרמנים (1943). אכל פחם כדי להשיב את רעבונו ועשה את "עסק החליפין הטוב ביותר בכל ימי חייו", כאשר החליף שערן יקר תמורת ליטר מים.

למזלו של זנדברג נמשך סבלו שנה אחת בלבד. באפריל 1945 נעלמו השומרים הגרמניים ולפתע ראה טנק אמריקאי. הוא נישק את הטנק, חייל כושי יצא מן הטנק, נתן לו בשר, לחם ושוקולדה. זנדברג התיישב על האדמה ואכל את הכל בבת אחת. הכושי הסתכל מתוך הטנק ודמעות זלגו על לחייו.

קרני ראמים וכיצי כינים

אוצר ראשייתיבות (מאת שמואל אשכנזי ודב ירדן): הוצאת ראובן מס; 300 עמ'. האיש היחיד שהיה נהנה באופן-מע-שי מאוצר זה הוא הגיבור של חיים הזו-בהיושבת בננים, המדבר בראשייתיבות. ל-דוברי עברית אחרים לא יהיה שימוש רב בראשייתיבות מסוג אבא-אד (אם אין בינה, אין דעת) ואפילו לא בחידוש המעניין תגקבית (תהי נפשו קבורה בשאול תחתית).

דבש וחלב. שני המחברים, שקיבצו כ-10 אלפים ראשייתיבות, התעלמו מן ה-תאריך אשר על הלוח. בשנת 1967 אין צורך רב בראשייתיבות מסוג מקרעבי-כ (מקרני ראמים עד כיצי כינים).

ואפילו כאשר אשכנזי וירדן מביאים ראשייתיבות מן המאה העשרים, כמו אלימ (אלוף-מישנה), הם ממהרים לציון כי פירושן של ראשייתיבות אלה הוא גם אין לנו מלך. והעתיד הדיוע של עיריית תליאביב יכול להיקרא גם עם תרגום אנגלי.

וככה זה הולך, ראשייתיבות אחרי ראשי-יתיבות, מאשיל (אכילה, שתייה, לינה) שזה גם אברסם שלונסקי וגם אדום, שחור, לבן ועד דויה, שזה לא רק מה שהשותרת רור-שמת אלא גם דבש וחלב.

צמד חמורים. העיון באוצר הוא מסע-שע, אבל לא מועיל. כגון טניא שזה טב-עיות, נימוסיות, אלוהיות וגם טף, נשים, אנשים.

חבל מאד שהסו"י (סופריישראל) האלה לא הסתפקו בראשייתיבות כלביא (כלשון בניאדם) אלא אף הצמיחו ראשייתיבות כמו צמיח (צמד חמורים).

אולי יקרה מקרה וקסתי"ח (קינאת סופ-רים תרבה חוכמה) ומי שהוא יתפנה ויוציא סעם מלון ראשייתיבות מעודכן, שימושי ומצוין מקורות ודוגשות.

**THE GREATEST
NAME IN
CIGARETTES**

